

**Varbergs
kommun**

Kulturplan för barn och unga

2015-2018

Antagen av kultur- och fritidsnämnden
och barn- och utbildningsnämnden

Dokumenttyp:	Dokumentnamn: Kulturplan för barn och unga	Diarienummer: KFN 2014/0139-6
Beslutad av: Kultur- och fritidsnämnden Barn- och utbildningsnämnden	Beslutsdatum: 2015-04-22 2015-04-29	Giltig till och med: Revideras i inledningen av varje ny mandatperiod.
Gäller för: Varbergs kommun	Dokumentansvarig avdelning:	Senast reviderad:

Innehåll

Syfte	2
Struktur och arbetsgång.....	2
Mål	2
Barn- och utbildningsnämndens uppdrag.....	3
Kultur- och fritidsnämndens uppdrag	4
Varför satsa på kultur?	4
Verksamhet och organisation	5
Kultur på fritiden	5
Kultur på skoltid.....	7
Lokala besöksmål.....	10
Kulturgaranti	10

Syfte

Varbergs kultur- och fritidspolitiska strategi understryker att kommunens skolor och kulturinstitutioner bör bedriva ett nära samarbete i syfte att integrera kultur i barns och ungas vardag. Denna kulturplan sätter ramar, riktlinjer och struktur för kommunens arbete med kultur för, av och med barn och unga. Planen tydliggör roller och ansvar fördelat på barn- och utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen. I planen framgår vilka övergripande verksamheter som ska genomföras för kommunens barn och unga, på skoltid och på fritiden, varför de ska genomföras och hur kommunen arbetar med kultur gentemot olika åldersgrupper 0-25 år.

Kulturplanen kan bidra till en ökad förståelse, mellan de olika förvaltningarna och mellan kommunen och medborgaren, om vad vi gör i våra verksamheter och i vilket syfte. Planen kan också vara ett stöd för barn, ungdomar och föräldrar som vill veta vad kommunen åtar sig att arrangera i form av kulturupplevelser, vilka rättigheter till kultur som barn och unga har som invånare i Varbergs kommun, och som elever i kommunens skolor. Ambitionen är att kultur och kulturinstitutioner ska vara en naturlig del av kunskapsinhämtning och lärandeprocess, att kommunens kulturplatser används som utvidgade klassrum och att kompetens och erfarenheter delas mellan personal i förskola, skola, ungdomsverksamhet och på kulturavdelningen.

Struktur och arbetsgång

Arbetet att ta fram en Kulturplan för barn och unga initierades av barn- och utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen gemensamt. En arbetsgrupp bestående av representanter från båda förvaltningarna har utarbetat planen. En inspirationskväll har anordnats för personal i skolorna och på kultur- och ungdomsavdelningen för att inhämta synpunkter och förslag. Arbetsmaterialet har också skickats ut för kännedom bland annat till de kulturbesöksmål som finns i kommunen, för att de ska få en chans att läsa utkastet innan det antas politiskt samt dela med sig av reflektioner och synpunkter. Kulturplanen avslutas med en kulturgaranti – vad kommunen garanterar barn och unga i form av kulturverksamhet- och upplevelser. Planen har antagits av kultur- och fritidsnämnden och barn- och utbildningsnämnden. I tillägg till denna lite längre version finns Kulturplanen som folder där främst kulturgarantin lyfts fram. Foldern är tänkt att finnas i våra offentliga kulturverksamheter, på skolor etc., som ett mer lättillgängligt informationsmaterial.

Mål

Varbergs kommuns vision är att Varberg år 2025 ska vara *Västkustens kreativa mittpunkt*. Visionen kan jämföras med en ledstjärna som hjälper kommunen att gå åt samma håll. Den ska vara styrande för kommunens utveckling som helhet och i kommunens arbete ska visionen vara vägledande i allt från målformuleringar till handlingsplaner.

I Varbergs kultur- och fritidspolitiska strategi anges inriktningar och mål för kulturområdet.¹ I strategin står att alla barn och unga har rätt att ta del av och uppleva kultur, som ska vara en integrerad del av barnens uppväxtmiljö. Alla barn och unga har rätt att själva delta i kulturlivet och ges möjlighet att prova på och utöva olika former av skapande under hela sin uppväxt. Den kultur- och fritidspolitiska strategin präglar hela Kulturplanen.

På regional nivå har Region Halland antagit Hallands Kulturplan.² De nationella kulturpolitiska målen är vägledande för innehållet i Hallands kulturplan. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kulturpolitiken ska främja allas möjlighet till kulturupplevelser och bildning, och allas möjlighet till att utveckla sina skapande förmågor. I Halland ska vi främja kvalitet och konstnärlig förnyelse, ett levande kulturarv, och särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Kultur- och fritidsnämnden har antagit målet att det skall finnas likvärdiga förutsättningar för pojkar/män och flickor/kvinnor att delta och utvecklas inom nämndens verksamhetsområden. All verksamhet skall genomsyras av ett tydligt jämställdhetsperspektiv. Syftet är att uppnå ett mer jämställt deltagande och en rättvis resursfördelning. Denna Kulturplan behöver förstås och följas upp utifrån att pojkar och flickor ska ha samma tillgång till och samma möjligheter att utöva kultur, i skolan och på fritiden.

För att säkerställa att kulturen är tillgänglig ur både ett geografiskt och socioekonomiskt perspektiv är det viktigt att alla elever i kommunens skolor garanteras ett visst antal kulturupplevelser och ett kontinuerligt utövande av kultur under sin skoltid. I skolan har vi chans att introducera barn och unga för kulturlivet, oavsett förutsättningar på fritiden.

Andra styrdokument påverkar också kommunens arbete och därmed Kulturplanens innehåll, så som FNs deklaration om de mänskliga rättigheterna, FNs barnkonvention samt fastställda nationella kulturpolitiska och utbildningspolitiska mål.

Barn- och utbildningsnämndens uppdrag

Skolan har att förhålla sig till läroplaner för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. I alla delar av kulturplanen där grundskolan omnämns innefattas även grundsärskolan.

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama (Lpfö 98).

Eleverna i förskoleklass och grundskola ska få uppleva olika uttryck för kunskaper.

¹ I Varberg får alla växa: Kultur- och fritidspolitisk strategi för Varbergs kommun. 2014.

² Hallands Kulturplan 2014-2016. Kultur i Halland, Region Halland. 2013.

De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet. En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig (Lgr 11).

Det är skolans ansvar att varje elev på gymnasiet kan söka sig till saklitteratur, skönlitteratur och övrigt kulturutbud som en källa till kunskap, självinsikt och glädje samt kan hämta stimulans ur kulturella upplevelser och utveckla estetiska värden (Gy 2011).

Kultur- och fritidsnämndens uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden är ansvarig för att organisera kultur- och fritidsaktiviteter i kommunen, framför allt för barn och unga. Nämnden ska ansvara för kulturverksamhet inklusive utställningsverksamhet, samt bedriva kulturskola och ungdomsgårdsverksamhet. Nämndens ansvarsområde omfattar såväl verksamhet i egen regi som stöd till liknande verksamhet som bedrivs av ideell förening eller annan huvudman. Nämnden ansvarar också för de uppgifter som författingsenligt åligger kommunen enligt bibliotekslagen (2013:801) vad avser folkbibliotek och skolbibliotek. Skolbiblioteken regleras även av skollagen 2010:800 (2 kap § 36).

Varför satsa på kultur?

Den kultur- och fritidspolitiska strategin fastställer att Varbergs kommun ska arbeta för att ge plats åt det nya, det unga, det inte redan etablerade, det oprövade och utmanande. Genom kulturen får barn utlopp för sin fantasi och kreativitet, vilket gynnar deras utveckling. Ungdomar ska ges möjlighet att vidga sina vyer och upptäcka nya nyanser i tillvaron samt att uttrycka sina känslor och åsikter genom olika kulturyttringar såsom litteratur, musik, dans, teater, film och konst.³

Med hjälp av kulturen kan vi uppmuntra barn och unga att bli demokratiska aktiva medborgare. Genom kulturen får de ta del av berättelserna om vårt kulturarv, vår historia och samtid, upplevelser som kan skapa igenkänning och samhörighet. Kulturupplevelser kan kopplas till aktuella samhällsfrågor och gemensamma utmaningar och på så sätt utveckla det kritiska tänkandet. Att konfronteras med andra kulturer och livsöden kan främja förståelse och tolerans, oskattbara värden för våra barn och unga som växer upp i ett mångkulturellt samhälle med integration och utveckling högt på agendan. Till exempel kan ungdomskultur verka som en betydelsefull och drivande kraft i det offentliga rummet och öka ungdomars inflytande.

I vårt arbete med kultur är det viktigt att kulturyttringarna är för, av och med barn och unga. Barn och unga ska få möjlighet att skapa tillsammans med oss, men även

³ I Varberg får alla växa, sid 4-6.

fortsätta att skapa på egen hand och få inspiration genom att ta del av olika kulturyttringar. Kulturskapande kan fungera som en ventil för känslor och åsikter. Glädje, förväntan och vilja men också oro, frustration och utanförskap – allt kan uttryckas via olika konstformer. Kulturutövande kanaliserar talang och ambition, det är en lärandeprocess på ett annat sätt och i en annan miljö än vad många är vana vid. Vårt uppdrag är att möjliggöra, förmedla och inspirera.

Verksamhet och organisation

I detta kapitel beskrivs ramor och struktur för arbetet med kultur för barn och unga i Varbergs kommun. Syftet är att tydliggöra roller och ansvar fördelat på barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden. Kapitlet beskriver vilka övergripande verksamheter som genomförs och hur man försöker att arbeta gentemot olika åldersgrupper, på skoltid och på fritiden. Inledningsvis beskrivs kultur- och fritidsnämndens verksamheter på kultur- och ungdomsområdet, därefter följer vilka verksamheter inom ramen för kulturavdelningens uppdrag som erbjuds elever i kommunens skolor.

Kultur på fritiden

Centrum för den offentliga barnkulturverksamheten i kommunen är **Kulturhuset Komediante**n. I Kulturhuset inryms Varberg Stadsbibliotek, Varbergs Konsthall, Konstverkstan, samt Lilla Teatern och Varbergs Teater. På Komediante n arbetar ett barnkulturteam bestående av barnkulturutvecklare, samordnare av barn- och ungdomsverksamheten på biblioteken, barnbibliotekarier och konstpedagog, som samverkar kring kulturutbudet för barn och unga. Kultur- och fritidsförvaltningen vill nå så många barn och unga som möjligt, ett led i det arbetet är att förlägga arrangemang på Komediante n och på andra platser ute i kommunen.

Tre gånger om året släpps en programfolder för arrangemang riktade till barn och unga på deras fritid, från de yngsta invånarna och uppåt. Det kan vara sagostunder, föreställningar, skaparverkstad och workshops, där besökarna kan delta, skapa själva och vara åskådare. Barnkulturteamet utgår ofta från ett tema som kan kopplas till kommunens Vision 2025 eller andra mål och aktuella ämnesområden. Många föreställningar och program som erbjuds lämpar sig för både barn och vuxna, så att de tillsammans kan ta del av kultur.

Inför lovveckorna v. 8 och v. 44 blir kulturutbudet för barn och unga ännu större. Då anordnar kultur- och fritidsförvaltningen aktiviteter för lediga skolelever i hela kommunen, ofta i samarbete med föreningar och andra lokala och regionala aktörer. Allt som händer och erbjuds dessa veckor sammanställs i lovprogram, som bland annat skickas ut till skolorna. Det ordnas också kulturaktiviteter för barn och unga under så kallade KULTurHELGER, Kultur dag och natt och på Nationaldagen.

Barnkulturutvecklare och producent kultur i skolan programlägger **professionella kulturupplevelser**, både under skoltid och fritid. Professionella kulturupplevelser innefattar **scenkonstföreläsningar** som dans, teater eller musik och **program** där eget skapande ingår. Urvalet tas fram i samverkan mellan Region Halland och kommunala samordnare. I Varberg är det barnkulturutvecklare och producent – kultur i skolan på kultur- och fritidsförvaltningen som är kommunala samordnare. Regionen subventionerar de kulturupplevelser som beställs ur deras utbud för barn och unga 0-19 år, vilket möjliggör för Varbergs kommun att erbjuda fler professionella barnkulturarrangemang. De professionella kulturupplevelserna ska hålla hög kvalitet, bredd och variation.

Varbergs Konsthall visar samtidskonst av hög konstnärlig kvalitet med såväl internationella och nationella som lokalt verksamma konstnärer. Konsthallen arbetar med konstpedagogik för alla åldrar. Genom konstpedagogisk verksamhet ska utställd konst tillgängliggöras för barn och unga, både på skoltid och på fritid. **Konstverkstan** ligger i anslutning till Varbergs konsthall och är en kreativ verkstad där det pågår verksamhet för barn, ungdomar och vuxna. Den öppna verkstaden är en positiv och tillåtande miljö där man kan prova olika konstnärliga tekniker på helger och under lov. Det anordnas skapande workshops där man kan inspireras av konsten och testa nya material och idéer. Det är viktigt att unga får producera egna konstverk och för att de ska få synas upplåts flera platser t.ex. Hammagasinet, Centralen, Ungdomsgårdar, lokala kulturcentra för utställningar.

På **folkbiblioteket** är arbetet med litteratur och läsfrämjande det viktigaste i mötet med barn och unga. Läsning och läsförståelse är ett medel för att skapa demokratiska, empatiska och deltagande invånare. Att kunna uttrycka sig i tal och skrift är idag en förutsättning för att vara delaktig i samhället. Biblioteket arbetar läsfrämjande i alla åldrar, från 0 år och uppåt.

Biblioteket vill locka till sig föräldrar och barn i de yngre åldrarna för att skapa goda vanor och visa på att man redan tidigt kan läsa och öva språk med sina barn. Därför arrangerar biblioteket stunder för små barn som innehåller rim, ramsor, sång och berättelser. Barnbibliotekarierna arbetar också uppsökande genom samarbeten med bl.a. BVC, öppna förskolan och är delaktiga vid föräldramöten på förskolor.

För de större barnen arrangerar biblioteket skrivworkshops, bokklubbar och författarbesök. Det är viktigt att barn och ungdomar ges möjlighet att ta till sig litteratur och får lässtimulans på olika sätt. Därför varieras aktiviteterna för målgrupperna för att nå så många som möjligt. Även för denna målgrupp arbetar bibliotekarierna uppsökande och samarbetar bl.a. med ungdomsgårdarna där man kan erbjuda exempelvis bokfikor och författarbesök.

Alla barn i kommunen får gåvoböcker två gånger, när de är 4 år och 9 år gamla.

Kulturskolan hör till ungdomsavdelningen på kultur- och fritidsförvaltningen och är en avgiftsbelagd frivilligverksamhet för barn och unga 5-20 år. Kulturskolan erbjuder

ett brett utbud av kurser och klasser inom en mängd ämnen som animation, bild & form, dans, drama, film och musik. Pedagogerna är utbildade och verksamma utövare av sina respektive konstformer. Kulturskolan finns i Rosenfredsskolans lokaler. Här anordnas undervisning, konserter, workshops, happenings och föreläsningar. Den största delen av den ordinarie verksamheten äger rum i Rosenfredsskolan på eftermiddagar och kvällar. En del musikundervisning sker även dagtid på vissa skolor i kommunen.

Kultur- och fritidsförvaltningens **ungdomsavdelning** skapar mötesplatser som är trygga, frivilliga och öppna för alla unga. Den öppna ungdomsverksamheten ska kännas tillgänglig, väcka lust och skapa möjligheter för unga att själva driva sina egna idéer. Det kan betyda att man producerar en kortfilm, ordnar ett arrangemang eller får möjlighet att repa med bandet. Målet är att ta tillvara på ungdomars egna erfarenheter, kunskaper och intressen. Viktigast av allt är att initiativet till olika arrangemang och projekt kommer från ungdomarna själva.

I kommunen finns det sex kommunala **ungdomsgårdar** där ungdomar 12-19 år kan samlas, umgås och driva projekt. För de som bor en bit ifrån ungdomsgårdarna finns **MUVE** (mobil ungdomsverksamhet) som ger stöd, inspiration och förutsättningar till en givande fritid för de som bor på landsbygden. **Centralen** är Varbergs mötesplats för unga 15-25 år. Lokalerna ligger i Rosenfredsskolan och består av kafé, mötesrum, scen, etc. Med stöttning av personal drivs och sköts Centralen till stor del av de unga själva. I ungdomsverksamheten kan man driva filmprojekt, spela teater, ordna spelningar, utställningar, föreläsningar och workshops, beroende på vilka idéer som finns. Ungdomsverksamhetens kanske starkaste kultursatsning är de så kallade filmbaserna där ungdomar kostnadsfritt får möjlighet att spela in film och lära sig grunderna i filmskapande. Det finns filmbaser för ungdomar 12-19 år på de flesta ungdomsgårdar och för 15-25 år på Centralen.

Ungdomar kan söka projektstöd för sina egna idéer. **Ungdomspotten** ger bidrag till projekt och arrangemang som har ett tydligt ungdomsperspektiv och unga som målgrupp. Arrangemanget ska vara offentligt och öppet för alla ungdomar. Ungdomar kan också söka stöd hos **Idécentralen**. Ansökan behandlas av Centralgruppen (unga som själva är med och tar beslut om verksamhetens resurser) i samråd med ungdomssamordnare. Av samordnarna kan man också få hjälp att utveckla idéer och få stöd i form av teknik, lokaler, ekonomi och handledning.

Kultur på skoltid

Kommunens förskolor och skolor använder barnkulturkompetensen i sin verksamhet och besöker regelbundet kulturinstitutionerna som en del av undervisningen. Förskola och skola behöver fortsätta verka för att utveckla kontakter med kulturlivet och att i läroprocessen utnyttja olika kulturformer och konstnärliga uttryck.

I läroplanen för förskola och grundskola kan man läsa att *i skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas*. Estetiska lärprocesser kan ge en ytterligare dimension av kommunikation och förståelse. Att använda konstformerna är effektivt när olika kulturer, språk, religioner och generationer ska mötas. Estetiska lärprocesser kan skapa fler förutsättningar för elever att ta till sig kunskap.

”Kultur i skolan”-verksamheten är en samverkan mellan Region Halland och Varbergs kommun som administreras och drivs med hjälp av kultur- och fritidsförvaltningens barnkulturutvecklare och producent, kultur i skolan. Tillsammans med kommunerna samordnar Region Halland de regionala kulturresurserna för att stärka skolans arbete bland annat med estetiska lärprocesser, företagsamt lärande och tillgång till professionell kultur. Region Halland subventionerar kulturupplevelser för barn och unga 0-19 år som beställs ur deras utbud av professionella kulturupplevelser. Kommunens del av kostnaden för kulturupplevelser på skoltid bekostas med centrala medel från Barn- och utbildningsnämnden.

Kulturupplevelser kan vara *scenkonst* – att eleverna går på en föreställning i form av dans, teater, musik eller nycirkus. Det kan också vara *program*, t.ex. en paketslösning eller en upplevelse där den professionella kulturen ligger som grund i form av en visning, pedagogisk verkstad, scenkonstföreställning, eget skapande med mera. Program kan innefatta besök på de lokala kulturbesöksmålen,⁴ men kan också vara besök utanför kommunen. Både för scenkonst och program ingår ofta ett pedagogiskt material som går att använda i undervisningen, före och efter tillfället.

Kultur i skolan ska kunna användas för att uppfylla skolans mål och ge verktyg till undervisningen.

För **förskolorna** avsätter kultur- och fritidsnämnden årligen medel för att kunna erbjuda barnen möjligheten att ta del av professionella kulturupplevelser i sitt närområde. Genom Region Hallands subventioner arrangeras vid minst ett tillfälle per år scenkonstföreställningar på bokbussen, lokalbiblioteken och ibland även på Komedianten. Förskolorna meddelar intresse och bokar sina platser via respektive bibliotek.

Varbergs konsthalls **konstpedagogiska verksamhet** erbjuder kostnadsfria lektioner till lärare och elever på skoltid. Konstpedagogiken undersöker och använder konsten som kunskapsväg, som språk och som verktyg för att tolka och utveckla tankar och ge form åt idéer. Pedagogerna arbetar med elevens egen upplevelse i mötet med konstverken i utställningarna. Konst och lärande är centrala begrepp. Pedagogerna arbetar med ett helhetsperspektiv på människan där tankar, känslor och handlingar ses som lika viktiga delar i lärandet. Eget skapande, att teckna och måla hjälper

⁴ Hallands kulturhistoriska museum, Världsarvet Grimeton Radiostation, Naturum Getterön och Teater Halland.

hjärnan att förstå, därför är de skapande verkstäderna en viktig del i verksamheten.

Vid varje ny utställning erbjuds lärare pedagogisk handledning och en prova-på-workshop för att förbereda sitt besök med eleverna. Tanken är att ge lärarna förståelse och kunskap att använda samtidskonst och eget skapande i arbetet med barn och unga så att det blir en naturlig del i skolundervisningen.

Konstpedagogerna kommer gärna ut till olika skolor och visar bilder från pågående utställningar i Varbergs Konsthall. Efter bildvisningen skapar pedagoger och elever tillsammans utifrån utställningens tema. Upplägget vänder sig först och främst till skolor utanför centralorten.

Kulturskolan bedriver en del av sin undervisning på skolor runt omkring i kommunen. Kulturskolan kan också erbjuda förskola, grundskola och gymnasieskola skraddarsydda kulturprojekt i linje med kommunens vision och aktuella temaområden. Dessa så kallade *Kulturköp*, att skolorna köper in undervisning eller tidsbegränsade projekt från Kulturskolan, erbjuds inom bild och form, drama, klassorkester, dans och rytmik. Alla elever i grundskolans årskurs 2 och 3 erbjuds att åka till Kulturskolan för att introduceras till utbudet genom att se en föreställning av Kulturskolans lärare.

I kommunen finns 18 **skolbibliotek** vilka är ett formellt samarbete mellan kultur- och fritidsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen. Förutom löpande arbetsuppgifter har skolbibliotekarierna i uppdrag att arbeta läsfrämjande, samt med källkritik och informationssökning. Utöver detta ska skolbibliotekarierna bistå pedagogerna och eleverna med medier och material i skolans pedagogiska arbete. Alla elever i grundskolan erbjuds lässtimulerande mötesplatser inom ramen för skolbiblioteksverksamheten för att förstärka kunskapsutveckling gällande läsförståelse, ordförråd, fantasi och empati. Mötesplatser kan vara författarbesök, bokprat, högläsning eller liknande.

Skolbio ger elever möjlighet till kvalitativa filmupplevelser på biograf samt möjligheten att fördjupa sina kunskaper om rörliga bilder. De yngre eleverna, årskurs F-5, erbjuds film under vårterminerna medan de äldre eleverna, årskurs 6-9, erbjuds film under höstterminerna. Skolbiogruppen, som består av fyra lärare från olika skolor i kommunen, utser vilka filmer som ska visas. På varje skola finns minst ett skolbioombud som ansvarar för att dela med sig av informationen till övriga lärare på skolan.

Kulturombud är utsedda lärare som finns på förskola, grundskola och gymnasium. Ombuden är en viktig länk mellan kulturinstitutionerna och skolan. Kultur- och fritidsförvaltningens barnkulturutvecklare och producent, kultur i skolan anordnar inspirationsträffar för kulturombuden där de får information om det regionala kulturutbudet inom *Kultur i skolan*, men även om det övriga utbud som lokala och regionala besöksmål och kommunala verksamheter kan erbjuda skolorna, t.ex. konstupställningar, pedagogik, verkstäder, Kulturköp osv. Träffarna sker minst en

gång per år och vid dessa tillfällen deltar representanter från de lokala kulturbesöksmålen. Informationen går också ut till kulturombuden via nyhetsbrev från kultursamordnarna.

Kulturombuden är ansvariga för att förmedla information vidare till sina kollegor. De har också möjlighet att framföra önskemål och tankar till samordnarna om vad de vill ska finnas i det kommunala kulturutbudet. Det är viktigt att skolorna meddelar producenten, kultur i skolan när de får nya kulturombud.

Lokala besöksmål

Hallands kulturhistoriska museum beläget i Varbergs fästning har en omfattande pedagogisk verksamhet för barn och unga där lek, lust och lärande möts. Muséet är en viktig samverkanspartner till kommunen för att förmedla den lokala kulturhistorien till Varbergs barn och unga. **Naturum Getterön**, beläget vid ett av Europas främsta fågelreservat, ska locka till ökat fågel- och naturintresse genom att erbjuda spännande, tankeväckande och underhållande naturupplevelser. **Världsarvet Grimeton Radiostation** är Hallands enda världsarv och finns med på UNESCOs världsarvslista. Vid ett besök kan barn och unga få lära sig mer om den roll som radiostationen haft för Varberg och världen. **Teater Halland** är Region Hallands teaterbolag med hemvist i Varberg. I teaterns uppdragsbeskrivning betonas den pedagogiska inriktningen. Teater Halland ska vara en resurs för barn och ungdomars utveckling genom kulturskapande.

Kommunens skolor kan ta del av besöksmålen utbud både inom och utom ramen för *Kultur i skolan*. Vad de lokala besöksmålen kan erbjuda sammanställs bland annat i det nyhetsbrev som skickas ut från kultur- och fritidsförvaltningen till skolornas kulturombud. På fritiden finns naturligtvis dessa resurser att ta del av och besöka på egen hand. Inför lovveckorna v.8 och v.44 släpper kultur- och fritidsförvaltningen en folder där både de egna aktiviteterna och de lokala besöksmålen presenteras.

Kulturgaranti

Barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden har tagit fram en gemensam kulturgaranti. Garantin tydliggör vad Varbergs kommun ska erbjuda barn och unga i form av kulturupplevelser och skapande, på sin fritid och i skolan:

- Inom ramen för *Kultur i skolan* får alla elever i grundskolan ta del av minst en professionell kulturupplevelse per läsår. Det kan vara en scenkonstföreställning eller ett program.
- Alla elever i grundskola och gymnasiesärskola inbjuds till ett skolbiobesök per läsår.
- Alla elever besöker minst två regionala besöksmål av kulturarvskaraktär under sin skoltid.

- Alla elever i grundskolans årskurs 2 och 3 erbjuds att åka till Kulturskolan för att introduceras till utbudet.
- Kulturskolan erbjuder förskola, grundskola och gymnasieskola skräddarsydda kulturprojekt i linje med kommunens vision och aktuella temaområden. De kallas *Kulturköp* och erbjuds inom bild och form, drama, klassorkester, dans och rytmik.
- Alla elever erbjuds i årskurs F-9 lässtimulerande mötesplatser inom ramen för skolbiblioteksverksamheten för att förstärka kunskapsutveckling gällande läsförståelse, ordförråd, fantasi och empati. Mötesplatser ordnas minst en gång per stadie i form av författarbesök, bokprat, högläsning eller liknande.
- På fritiden erbjuder Varbergs bibliotek lässtimulerande aktiviteter i olika former för barn och unga.
- Konstpedagogiken i Varbergs Konsthall erbjuder kostnadsfria lektioner och pedagogisk handledning för förskola och skola.
- Kulturhuset Komedianten och Kulturskolan erbjuder kulturverksamhet för, av och med barn och unga på deras fritid.
- I den öppna ungdomsverksamheten erbjuds ungdomar att aktivt delta och producera verksamhet utifrån sina egna idéer och behov.
- Ungdomar erbjuds att söka stöd för kulturprojekt, arrangemang och andra idéer genom *Projektstöd*, *Ungdomspotten* och *Idécentralen*.⁵

För att uppfylla kulturgarantin ansvarar de två förvaltningarna för att följande förutsättningar uppfylls:

- På kulturavdelningen finns konstpedagog, barnkulturutvecklare och samordnare för bibliotekets barn- och ungdomsverksamhet samlade i ett barnkulturteam. Kommunens förskolor och skolor använder denna kompetens i sin verksamhet och besöker regelbundet kulturinstitutionerna som en del i undervisningen.
- Det finns kulturombud för förskola, grundskola och gymnasium som är viktiga länkar mellan kulturinstitutioner och skolan.
- Nyhetsbrev från kulturavdelningen till skolornas kulturombud innehåller aktuellt utbud inom ramen för *Kultur i skolan*, idéer om hur man kan arbeta med kultur i förskola och skola samt tips om kulturaktiviteter på fritiden.
- Kulturavdelningen och Kulturskolan kan erbjuda kunskap och fortbildning i att arbeta med estetiska läroprocesser i skolan och hur lärare aktivt kan arbeta med kulturutbudet.
- Kultur- och fritidsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen arbetar aktivt med att söka medel från regionen, Kulturrådet, EU och andra aktörer för att utveckla arbetet med kultur för barn och unga.

⁵ <https://service.varberg.se> → Uppleva & göra → Stöd till projekt och arrangemang

